

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius,
tel.: (8 5) 271 7154 / 271 7178, faks. (8 5) 271 8551, el. p. bendrasisd@vrm.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188601464

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr.

DĖL NUTARIMO PROJEKTO PATEIKIMO

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija (toliau – VRM) teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. spalio 19 d. nutarimo Nr. 1090 „Dėl vidaus reikalų ministro valdymo srities įstaigų saugomų pirmos ir antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ir joms priklausančių ar jų valdomų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto bei kitų svarbių valstybės objektų, taip pat Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos tarnybos saugomų svarbių valstybės objektų“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projektu siūloma pakeisti Viešojo saugumo tarnybos prie VRM (toliau – VST) saugotinių pirmos ir antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ir joms priklausančių ar jų valdomų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto sąrašą (toliau – saugotinių objektų sąrašas) ir tobulinti saugomų svarbių valstybės objektų įtraukimo į minėtą sąrašą ir (ar) išbraukimo iš jo tvarką.

Nutarimo projektas parengtas atsižvelgus į Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių valstybės objektų apsaugos užtikrinimo tobulinimo darbo grupės, sudarytos Vyriausybės kanclerio 2023 m. sausio 25 d. įsakymu Nr. V-16, pasiūlymus ir jų įgyvendinimo planą (toliau – Įgyvendinimo planas), pateiktą Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos 2023 m. gegužės 23 d. raštu Nr. S-1416.

Įvertinus tai, kad pagal Įgyvendinimo plano trumpojo laikotarpio sprendimus, numatytus šio plano 3 punkte, į saugotinių objektų sąrašą būtina įtraukti tarptautinio Vilniaus, Kauno ir Palangos oro uostuose esančią, oro navigacijos paslaugas teikiančios įmonės nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę reikšmę turinčią infrastruktūrą, Nutarimo projekto 1.1 papunkčiu siūloma saugotinių objektų sąrašą papildyti 1.1.1.8–1.1.1.10 papunkčiais. Pažymėtina, kad, kaip nurodyta Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių valstybės objektų apsaugos užtikrinimo tobulinimo darbo grupės rekomendacijose, akcinės bendrovės „Oro navigacija“ įrenginių ir pastatų, esančių Vilniaus, Kauno ir Palangos oro uostų teritorijose, apsauga bus organizuojama nedidinant bendro VST pajėgų šiuose objektuose skaičiaus (t. y. reagavimo būdu). Siūloma šių nuostatų įsigaliojimo data – 2023 m. rugsėjo 1 d.

Taip pat įvertinus kitų keičiamo nutarimo nuostatų tikslinimo poreikį ir apimtį, Nutarimo projekto 1.2 papunktyje siūloma keičiamą nutarimą išdėstyti nauja redakcija ir numatyti šių nuostatų įsigaliojimo datą – 2024 m. kovo 1 d.:

- atsižvelgus į Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių valstybės objektų apsaugos užtikrinimo tobulinimo darbo grupės išvadą, kad VST turėtų būti pavesta saugoti tik tam tikrus pirmos ir antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius objektus, atsižvelgiant į jų kritiškumą ir bendrą saugumo kontekstą, VST neturėtų saugoti objektų, kurie pagal Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų įstatymą nepriskirtini prie kritinės svarbos objektų ir infrastruktūros, Nutarimo projektu siūloma atsisakyti VRM ir Užsienio reikalų ministerijos (toliau – URM) pastatų ir jų teritorijų apsaugos;

- taip pat Nutarimo projektu iš keičiamo nutarimo siūloma išbraukti iš Vokietijos Federacinės Respublikos užsienio reikalų ministerijos Politinio archyvo gautus archyvinius dokumentus, tarp jų ir Lietuvos Tarybos 1918 m. vasario 16 d. priimtą nutarimą dėl Lietuvos nepriklausomybės atstatymo (kurie buvo eksponuojami Nacionalinio M. K. Čiurlionio dailės muziejaus filiale Istorinėje Lietuvos Respublikos Prezidentūroje Kaune), nes šių archyvinių dokumentų eksponavimas pasibaigė 2022 m. lapkričio 27 d. Pažymėtina, kad dėl šio objekto apsaugos vykdymo, galiojančio nutarimo 3 punkte, suformuluotas naikinamasis terminas („iki nurodytų archyvinių dokumentų eksponavimo <...> pabaigos“), todėl nuostatos išbraukimas, siekiant teisėkūros ekonomiškumo, siūlomas ne Nutarimo projekto 1.1 papunktyje, bet nutarimą dėstant nauja redakcija;

- siekiant nustatyti konkrečius ir aiškius prioritetus bei kriterijus dėl saugotinių objektų sąrašo sudarymo, kaip savo išvadosse pažymėjo Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių valstybės objektų apsaugos užtikrinimo tobulinimo darbo grupė, būtina pereiti prie dinaminio nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų identifikavimo mechanizmo, pagrįsto reagavimu į besikeičiančius saugumo aplinkos poreikius, susiejant jį su nacionalinio galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos vertinimo ciklu (atliekamu pagal Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo 9 straipsnio 3 punktą), kurio rezultatais remdamasi Nacionalinio saugumo komisija spręstų dėl konkrečių saugotinių objektų sąrašo ir būtino apsaugos užtikrinimui finansavimo. Šiuo aspektu Nutarimo projektu siūloma patikslinti keičiamo nutarimo 1.3 papunkčio nuostatas, kad sprendimai dėl svarbių valstybės objektų įtraukimo į nutarimu sudarytą saugomų svarbių valstybės objektų sąrašą ir (ar) išbraukimo iš jo priimami Nacionalinio saugumo komisijos pasiūlymu, atsižvelgus į nacionalinio galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos vertinimo rezultatus ar pakitus aplinkybėms, dėl kurių turėtų būti įvertintas svarbių valstybės objektų apsaugos užtikrinimo būtinumas;

- Nutarimo projektu redakciniu požiūriu tikslinamos keičiamo nutarimo 2 punkto nuostatos atsisakant nereikalingų nuorodų ir atskiras nuostatas, susijusias su Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos tarnybos vykdoma apsauga, sistemiškai apjungiant į vieną punktą.

Nutarimo projekto įgyvendinimas pareikalaus papildomo finansavimo. Pavyzdžiui, privačios apsaugos įmonės paslaugos VRM pastato ir jos teritorijos apsaugai vykdyti bei kitos papildomos išlaidos, susijusios su apsaugos organizavimu, Turto valdymo ir ūkio departamento prie VRM preliminariais skaičiavimais pareikalautų apie 500 tūkst. eurų papildomų lėšų per metus. Kaip nurodo Lietuvos Respublikos finansų ministerija, papildomo finansavimo klausimai ir galimybės bus svarstomi nustatant 2024–2026 metų maksimalių valstybės biudžeto asignavimų limitus, įvertinus esamą socialinę, ekonominę ir geopolitinę situaciją, tačiau nesant galimybei skirti papildomo finansavimo, ministerijų pastatų ir jų teritorijų apsauga turės būti užtikrinama iš joms 2024 m. valstybės biudžete patvirtintų asignavimų.

Nutarimo projektas buvo pateiktas derinti suinteresuotoms institucijoms. Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija, Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos tarnyba, taip pat VST nurodė, kad pastabų ar pasiūlymų dėl Nutarimo projekto neturi. Nutarimo projektas patikslintas pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos pateiktus pasiūlymus dėl keičiamo nutarimo 1.3 papunkčio formuluotės ir suderintas su pastabų teikėjais darbo tvarka. Įvertinta Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos pastaba ir pateiktas pasiūlymas nukelti nutarimo įsigaliojimo datą, nurodytą Nutarimo projekto 2.2 papunktyje, į 2024 m. rugsėjo 1 d. Atsižvelgus į Vyriausybės kanceliarijos sudarytą ir su suinteresuotomis institucijomis suderintą Įgyvendinimo planą, kuriame numatyta, kad iki 2023 m. gruodžio 31 d. VRM ir URM turi suplanuoti pastatų ir teritorijų fizinę apsaugą, įskaitant ir finansavimą, o VRM ir URM pastatų ir jų teritorijų apsaugos turėtų būti atsisakyta nuo 2024 m. pradžios, nauja redakcija dėstomo nutarimo įsigaliojimo datą siūlytina numatyti ne vėlesnę nei 2024 m. kovo 1 d.

Nutarimo projekto nuostatos atitinka Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020–2024 m. programą, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72.

Nutarimo projektas neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos nuostatų ir nenotifikuotinas Europos Komisijai.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, Nutarimo projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo atlikti nereikia.

Nutarimo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Nutarimo projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS). Pastabų ir pasiūlymų iš visuomenės negauta.

Nutarimo projekto rengimą koordinavo VRM Viešojo saugumo politikos grupės (vadovas Darius Domarkas, tel. (8 5) 271 8881, el. p. darius.domarkas@vrm.lt) patarėjas Laurynas Pakalka (tel. (8 5) 271 8856, el. p. laurynas.pakalka@vrm.lt) ir vyresnioji patarėja Jurgita Laskevičiūtė (tel. (8 5) 271 8432, el. p. jurgita.laskeviciute@vrm.lt).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas ir jo lyginamasis variantas, 6 lapai.
2. Suinteresuotų institucijų išvados, 7 lapai

Vidaus reikalų ministrė

Agnė Bilotaitė

Laurynas Pakalka, tel. (8 5) 271 8856, el. p. laurynas.pakalka@vrm.lt
Jurgita Laskevičiūtė, tel. (8 5) 271 8432, el. p. jurgita.laskeviciute@vrm.lt